

עֲזָרֵי מַעַם הַשָּׁמַיִם עוֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ

סֵפֶר הַזֵּהָר

שִׁחֵבֵר הַתֵּנָא הָאֱלֹקִי רַבָּן שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי זִיע"א
וּבּו: "סֵפֶר הַזֵּהָר", "זֵהָר חֻדְשׁ", "תְּקוּנַי הַזֵּהָר"

מְנַקֵּד

פְּרֻשֵׁת וִירָא

מִבְּאֵר בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ עִם פְּרוּשׁ קַל וְנֶחֱמָד לְמַעַן יְרוּץ הַלּוֹמֵד בּוֹ

מחולק ל- תתק"ס (960) קונטרסים
ל"ב כרכים של לי חלקים

כרך ד' - חלק ג'

קונטרס 93

מופץ ללא מטרת רווח כלל - לקירוב הגאולה ברחמים

בְּסִפְרָא דְּאִי יִפְקֹדוּן בֵּיתָא מִן גְּלִיתָא בְּרַחֲמֵי

יחד שבטי ישראל לסיים כל ספר הזוהר בדקות ספורות
"קודשא בריך הוא אורייתא וישראל חד הוא"

יֹצֵא לְאוֹר עַל יְדֵי "מִפְעַל הַזֵּהָר הָעוֹלָמִי"

אֲדָר א' תשע"א לפ"ק - בעיה"ק בית שמש תובב"א

The Power of One Jew: An Accurate Calculation of the Merit of Studying Zohar Made by a Jew who took it upon himself to study Zohar one hour every day

For your information!! – It is written in the sefer Kisse – Melech Tikunei Zohar, 43: "Since the great benefits of studying wisdom and truth are well known... it should also be known how great the obligation is, and the how great the reward for one who studies Kabbalah, for through the study of Sefer HaZohar one builds worlds, and if a person is able to learn and understand the meaning of even one sentence or section, **he will have made a tikkun in one hour, in the world Above, on a level he could not have achieved if he had studied pshat for entire year.**

One hour of studying Zohar a day is equal to:

3540 hours a year (10 hours a day of an avreich learning Shas, 354 days a year) for the duration of 50 years, a single Jew will put on the scale: **172,500 hours of Torah.** Over the course of 11 generations, assuming that each family has an average of 5 children * then in the 11th generation, there will be the astronomical number of: 48,828,125 people.

The total number of hours spent learning Torah:

84,228,515,625,000 hours,

which is to say, approximately 84,000 billion hours of Torah.

(48,828,125 multiplied by 172,500)

And all the great merit earned through the efforts of a single Jew, who decided to take upon the task of studying Zohar, with his descendants following his lead.

*the formula used to calculate the number of descendants through the last generation:

1 _{x.5}	5	4 _{x.5}	625	7 _{x.5}	78,125	10 _{x.5}	9,765,625
2 _{x.5}	25	5 _{x.5}	3,125	8 _{x.5}	390,625	11	48,828,125
3 _{x.5}	125	6 _{x.5}	15,625	9 _{x.5}	1,953,125		

ב"ה שהחיינו וקיימנו להוציא לאור במהדורה שישית 770 עמ'

בין דפי הספר תמצאו לערך 1000 מאמרים מספרי הקדמונים ועד ימינו בהשיבות לימוד הזוהר הקדוש. ממכתבי העדה החרדית משנת תרפ"א, תשס"ב, תשס"ה, אמרות הבעש"ט ותלמידיו, מכתבים מבעלי המוסר, מגדולי הספרדים ועוד ועוד, שהפליגו במעלת לימוד הזוהר.

בעז"ה ספר "אור הזוהר" יחולק חנים לביהכ"ס, ישיבות, כוללים וכדו' ולכל לומדי זוה"ק.

אמר משה רבנו ע"ה לרשב"י זי"ע בזה"ק פר' נשא, "בהאי חבורא דילך דאיהו ספר הזוהר יפקון ביה מן גלותא ברחמי". באור הדברים: בזכות החבור שלך, ספר הזוהר הקדוש, יצאו בני ישראל מן הגלות ברהמים ללא צרות ויסורים וללא צער חבלי משיח!... ובזכות העוסקים יבוא משיח, כי אז תמלא הארץ דעה בסבתו... כן הגאולה העתידה לא יהיה הגאולה עד שיזכו לתוספת הקדושה הזו, ואשרי הווכח בה" (עשרה מאמרות מאמר ראשון, שני לחזות הברית).

הקדמה לזוהר תתק"ס חלקים - מבצע "יחד כל ישראל"

ישראל הקדושים והטהורים ה'מה כלולים כל ששים רבוא נשמות בתוך ספר הזוה"ק, בדפנת רבינו הקדוש הרמח"ל זי"ע באגרותיו. ולכן כל אחד יטמין עצמו בספר הזוהר הק' במיוחד בדורנו דרא בתראה ודור אחרון. ובזהר (זהר חלק ג' דף קנ"ג): ברעיא מהימנא כתב דהוא "תיבת נח" שמציל מפני המבול הנורא. ולזה תקן הרמח"ל זי"ע דיקבצו את כל ישראל ללמוד זוה"ק ובזה יתבטלו כל הגזרות – ויצמחו הישועות בצמיחת קרן דוד במהרה. (ועין בספר זכותא דרשב"י).

כתב בשדי חמד (מערכת מ' סוף בלל קצ"ח) וז"ל: מצוה שעושים אותה הרבה בני אדם בשתפות, כל אחד נוטל שכר פאילו עשאה פולה לבדו, ומטעם זה נוהגים כל בית ישראל לעשות חבורת ש"ס ומחלקים הש"ס בין כמה בני אדם, שכל אחד לוקח מסכת אחת, ועושים סיום פעם אחת בשנה, וכן חבורות שחלקו ביניהם ללמוד סדר משניות, ושורת הדין נותנת שיטול כל אחד ואחד שכר פאילו למד הש"ס פולו, עכ"ל. – שמחת סיום ספר הזהר: הרבי רבי ברוך נכד הבעל שם טוב זיע"א, נהג בכל שנה ושנה ביום ל"ג בעומר לעשות סיום ספרי הזהר הקדוש, ואחר הסיום לקח הספר הזהר בידי קדשו ורקד כמה שעות, ואחרי רקודין דקדשה משמחת היום ומשמחת התורה נשק בפי קדשו את ספר הזהר ואמר בזה הלשון, "איך קען דיה, און דו קענסט מיר" [פירוש: אני מפיר אותך, ואתה מפיר אותי]. (טעמי המנהגים).

קריאת גדולי ירושלים בשנת תרפ"א: מעלת למוד הזהר הקדוש אשר הוא מבטל כל מיני פרעניות וגזרות קשות ורעות ומותנא וחרבא ובזה מעלמא... לשקד על למוד הזהר לגמור בארץ ובחוצה לארץ אלף סיומים... וברור כי גם אנשי חוץ לארץ יעלה הלמוד שלהם עם אנשי עיר הקדש במסלת בית קדש הקדשים בסוד כל ישראל ערבים זה בזה, ונכנס לשנה חדשה שנת גאלה וישועה ברחמים על עמו ישראל ועל כל העולם כלו... סיום זהר לעלוי מזל עם ישראל ולבטל כל הצרים אותם עליונים ותחתונים, ויפר עצת אויבינו ויקלקל מחשבותם ולא תעשינה ידיהם תושינה, וישראל ישכן לבטח ונראה בנחמת ציון, ובמהרה יתקיים "ויקראתם דרור בארץ אבי"ר.

הלומדים בחבורה – כל אחד כמה דקות ומשתתפים ומתאחדים ברצונם, עולה להם לפולם שלמדו כל הזוה"ק, וכך נוכל בשבע דקות לעשות סיומי זוהר לאלפים, ויתקיים בנו דברי הנביא ישעיה (פרק ס' כ"ב) "הקטן יהיה לאלף" שאפילו בדורנו הנמוך – יוכל להחשב לשר האלף, ששים כל הזוה"ק, ובפלא יועץ (ערך רבים) כתב: וכמה מעלות טובות לתורה דרבים ותפלה דרבים וכל מצוה הנעשית ברבים, הנה כי פן ראוי לכל אדם להתחבר עם יראי ה' וחושבי שמו ולקיים מאמר דוד המלך ע"ה (תהילים קי"ט ס"ג) "חבר אני לכל אשר יראוך". עכ"ל.

על סיום "כל ספר הזהר" בגירסא מצינו מנהג ישראל לעשות אז סעדת מצוה ולפטור בכורים מתענית בערב פסח. (ספר דרך ארץ מנהגי יהודי ארם צובה חלק א' עמוד כ"ז). (ועין בשו"ת פרחי פהונה חלק אר"ח סי' ג')... וממילא כל שכן בלמוד הזוהר

עלינו לשמוח בסיום למודו, שזכות לימוד הזוהר הוא הדבר היחיד להוציאנו מעבדות לחרות כנזכר בזוהר הקדוש, ועוד שהזוהר מלא על גדותיו ממשניות, ובכלל מסכתות נחשב, וזה הוא בכלל סעודת מצוה, עת"ד.

ובספר תולדות קול יהודה (אות ל"ג) איתא עובדא: דפעם אחת ביומי דאב קודם הצום עשה סעודת סיום ואכלו בשר, ושאלו אותו על מה עשה סיום, והשיב כי סים את הספר הקדוש עשרה מאמרות להרמ"ע מפאנו ז"ל, וכן במנהגיו (שם אות קכ"ט), פעם אחת במוצאי תשעה באב אכל בשר, ואמר שיש לו סיום על ספר פרי עץ חיים (להאר"י הקדוש), ע"כ. ובספר סוד ה' מבאר: ועל פי דברי הפסא מלך והבן איש חי ועודו – מעלת הלמוד בזוה"ק, שהלמוד ממש נתהפך לאיש חדש וטהור, ומתמלא שמחה בכל רגע בלומדו, ובוודאי בסיים כל חלק, כמו ספר התיקונים, זהר על התורה, וזוהר חדש, עלינו לשמוח ולעשות סעודה גדולה על כל חלקי הזוהר ובוודאי על האדרא הקדושה שבלמוד האדרא הקדושה זוכה שהרשב"י בכבודו ובעצמו בא מעטר כמלך ויושב ומקשיב בקולו בשלומד האדרא.

כתב המקבל הקדוש רבי אברהם אזולאי זי"ע א זקנו של החיד"א בשם המקבל הרב אברהם גלאנטי זי"ע, בספרו "אור החמה" על ה"אדרא דמשפנא" (שבפרשת משפטים דף קכ"ג ע"ב), וזה לשון קדשו: אפילו עוד היום אחר שנפטר רשב"י מבינינו, כל זמן שאנו עוסקים בדברי האדרא, "אתער" בא רבי שמעון מעטר כמלך בעטרותיו בראש, ויושב בגון, עכ"ל. האם יש שמחה גדולה מזו, על פן ראוי לעשות סעודת מצוה. ובוודאי כאשר יבקש ויתפלל בזכות הרשב"י תתקבל תפלתו ותעשה בקשתו, ומבאר בכתבי האר"י (שער הפסוקים, שיר השירים): "היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני": ראשי תבות ח' בירים מ' קשיבים ל' קולך ה' שמיעני, הוא חמלה, כמו שדרשו בזוהר בפרשת שמות (דף י"ב ע"ב), על פסוק והנה נער בוכה ותחמל עליו וגו', והבן זה, עכ"ל. ובזה שם בארו שהשכינה חומלת כאשר חוזרים בתשובה, שקודם קטרגה מדת הדין על בטול תורה, וכאשר חוזרים בתשובה ומתקנים, מיד חומלת השכינה הקדושה, ונשמעת התפילה ועל דרך דברי האר"י כאשר משתף עצמו עם הציבור בלמודו, אז מעורר את השכינה הקדושה לחמל עליו ולשמע תפלתו ולעשות בקשתו לטובה. ובאור החיים הקדוש כתב דגואל הראשון הוא גואל האחרון כמו שאמרו בזוה"ק מ'ה ש'היה היא – ראשי תבות משה – שיהיה, שהוא הגואל האחרון. (אפשר לרמז דהרשב"י נשמת משה ובזכותו נגאל), ואין משה רבינו ע"ה מוסר התורה רוצה לגאול עם של בטלנים, עת"ד האור החיים הקדוש זי"ע א. ובזוה"ק קראו למי שלא לומד סודות התורה ולכלל הפחות למוד בקריאה זוה"ק, עם הארץ, ובגללו מתעבב הגאולה רח"ל. על פן פלנו צריכים להתחזק ולהתאחד בלמוד הקדוש הזה. וברוך ה' שזכינו בדרךנו להתחבר כלל ישראל עם "מפעל הזוהר העולמי" העובד ללא לאות ללא מטרות רוח, ולוקח על שכמו משא ועול החובות למען הקים השכינה הקדושה ולשמח לאבינו שבשמים – על פן אחי! כל אחד יכלל בלמוד הנשגב הזה למען פדות השכינה הקדושה ולמען פדות נפשנו ופדות עמו ישראל בקרוב בימינו ברחמים, אכ"ר.

תפלה קדם למוד האוהר הקדוש

רבון העולמים ואדוני האדונים, אב הרחמים והסליחות. מודים אנחנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, בקדשה ובהשתחויה, שקרבתנו לתורתך ולעבודתך עבודת הקדש, ונתת לנו חלק בסודות תורתך הקדושה. מה אנו, מה חיינו, אשר עשית עמנו חסד גדול כזה. על כן אנחנו מפילים תחנונינו לפניך, שתמחול, ותסלח, לכל חטאתינו ועוונותינו, ואל יהיו עוונותינו מבדילים בינינו לבייך. ובכן יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתכוננו לבבינו ליראתך ואהבתך, ותקשיב אזניך לדברינו אלה, ותפתח לבבינו הערל בסודות תורתך, ויהיה למודנו זה נחת רוח לפני כסא כבודך פריח נחוץ. ותאציל עלינו אור מקור נשמתנו בכל פחינתנו, ושיתנוצצו ניצוצות עבדיך הקדושים אשר על ידם גלית דבריך אלה בעולם. וזכותם, וזכות אבותם, וזכות תורתם, ותמימותם, וקדשם, יעמוד לנו לבל נפשל בדברים אלו. ובזכותם תאיר עינינו במה שאנו לומדים. כמאמר נעים זמירות ישראל "גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך". יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי. כי יי יתן חכמה מפיו דעת ותרונה: (קבלה מהאר"ל)

לשים יחוד קודשא בריה הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו, ורחימו ודחילו, ליחדא שם יוד בן יי בוא ו"ן בן יי ביהודא שלים, על ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל לאקמא שכינתא מעפרא, ולעלוי שכינת עויגו אם הבנים שמחה. הריני מקשר עצמי בלימוד הקדוש הזה בנשמות כל התנאים והצדיקים הפתובים בזוהר הקדוש ובראשם התנא האלוני רבי שמעון בר יוחאי ורבי אלעזר בנו. ועל ידי זה תתקיים תפלת דוד המלך עליו השלום (תהלים סא, ד-ה) פי היית מחסה לי מגדל עז מפני אויב. אגורה באהלה עולמים אחסה בסתר כנפיה סלה. ואזפה שבלמודינו זה יהיו שפתותיהם דובבות בקבר, למען שמו באהבה לעשות נחת רוח ליוצרנו ולעשות רצון בוראנו. ובהדין ספרא ספר האוהר, יפקון ישראל מן גלותא ברחמי, יראה אל עבדיך פעלה והדרה על בניהם. ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו, ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו (תהלים צ, טז-יז). (סוד ה')

[תפלה לרפואות וישועות]

הריני מקבל עלי מצות עשה של ואהבת לרעה פמוה, והריני אוהב כל אחד מבני ישראל כנפשי ומאדי, והריני מזמין את פי ללמוד בספר הזהר הקדוש לזכות ... כב"פ (וכאן יפרט בקשות) [לרפואות...] [ישועת ...] [לבנים ...] השם ישלח דברו יחזקהו וירפאהו ברפואת הנפש ורפואת הגוף ברמ"ח אבריו ושם"ה גידיו בתוך שאר חולי ישראל ויאריר ימיו ושנותיו בנעימים] [ויזשיעהו בדבר ישועה ורחמים ...] אמן סלה.

אור הזוהר

גליון מס' 11
חשון תש"ע לפ"ק

מוקדש לבית המדרש
וכן למחלקים וללומדי האוהר

בזמן עלי
הזוהר
העולמית

"מפעל הזוהר העולמי"

רחוב נחל לכיש 24/8 רמת בית שמש
טל: 02-995-1300 :פקס: 054-843-6784

בחסות:

אספן קונה

מכתבים וכתיבי יד מאדמו"רים ורבנים זצ"ל
וכן ספרים ישנים ועתיקים וספרי חסידות.
ספרים מדפוס סלאויטא או זיטאמיר
וחפצי יודאיקה עתיקים.
משלם מחירים גבוהים

052-7657111

שיעורי אור הרשב"י

בית שמש

44 שיעורים

מרכז ירושלים

16 שיעורים

בני ברק

14 שיעורים

שכונות ירושלים

15 שיעורים

פתח תקוה

11 שיעורים

חולון

אלעד

4 שיעורים

3 שיעורים

2 שיעורים

שיעור אחד

נשך	בת הפר	טבריה	קרית אתא	גבעת שמואל	ראש"צ	חיפה	קרית שלום	נתניה
רמת גבעתי	רמת מרדכי	מירון	תל אביב	אשקלון	צפת	פקיעין	רכסים	טבריה
אום אל-פחן	נתיבות	נתיבות	נתיבות	נתיבות	נתיבות	נתיבות	נתיבות	נתיבות

שמוחת הרשב"י

וְבִי שְׁמֵעוּן בְּרַיְחָאֵי וּבְגוּ שְׁמַחוּ לְקִרְאֲתֵכֶם בְּקִרְוֹתֵכֶם אֲהֵר עַל מַעְרַתֶּם וּבְכַפֵּר הַסְּמוּךְ לָהֶם וְכו' וּבְכֵן תִּדְעוּ כִּי הֵם שְׁמַיִם מֵאֵד בְּקִרְוֹתֵכֶם אֲהֵר עַל מַעְרַתֶּם אוֹ בְּכַפֵּר הַסְּמוּךְ לָהֶם וְאֵם תִּתְמִידוֹ לְקִרְוֹתָן וְגַלּוֹ לָכֶם דָּזִין עֲלֵאִין וְנִלְהוּ רְמִיזִין בְּאֲהֵר. (פְּגִיד מִשְׁרַיִם פְּרַשְׁת אֲמַר)

לֵב כָּל יִרְאֵי הַשָּׁם וְחוֹשְׁבֵי שְׁמוֹ יִשְׁמַח עַל הַהֲתַעֲוֹרוֹת הַקְּדוּשָׁה שֶׁל הַתְּמִידָה הַלְּמוּד בְּסִפְרֵי הַזֹּהַר הַקְּדוּשׁ כִּכֵּל אֶרְצֵינוּ הַקְּדוּשָׁה. וְמָה טוֹבָה וְקְדוּשָׁה הִיא הַהֲתַחַזְקוֹת שֶׁל גְּמִירַת כָּל סִפְרֵי הַזֹּהַר הַקְּדוּשׁ אֲלֶף פְּעָמִים עַל יְדֵי חֲבוּרַת הַקְּדֵשׁ הַמְּצַטְרָפוֹת מֵהַלּוּמְדִים כִּזְכוּר הַקְּדוּשׁ.

תא שְׁמַע אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי כָּל נִשְׁמָתָא דְצַדִּיקֵי יָנוּן דְקִיָּמָא בְּאַתְרַּא שְׁכִינְתָּא יִקְרָא דְחִזִּיא לְמִיתָב, קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא קָרִי לְאַבְהֵתָא, וְאָמַר לוֹן זִילוּ וּבִקְרוּ לְפִלְגְנָא צַדִּיקָא דְאַתָּא, וְאַקְדִּימוּ לִיהּ שְׁלֵמָא מִן שָׁמַי. וְאַנּוּן אֲמַרְיוּ, מְאַרִי עֲלֵמָא, לֹא אֲתַחֲזִי לְאַבָּא לְמִיזַל לְמַחְמֵי לְבָרָא, בְּרָא אֲתַחֲזִי לְמִיחְמֵי וּלְמַחֲזִי וּלְמַתְבַּע לְאַבּוּי.

והוא קרי ליעקב ואמר ליה אנת דהוה לך צערא דבנין זיל וקביל (אולפניה) פני דפלגנא צדיקא דאתא דבא, ואנא איזיל עמך. הדא הוא דכתיב, (תהלים כד) מבקשי פניך יעקב סלה. מבקש לא נאמר אלא מבקשי. אמר רבי חייא מרישיה דקרא משמע דכתיב זה דר דורשיו וגו'.

אמר רבי יעקב אמר רבי חייא (נ"א עקיבא) יעקב אבינו הוא כסא הכבוד, וכן תנא דבי אליהו יעקב אבינו הוא כסא בפני עצמו, דכתיב, (ויקרא כו) וזכרתי את בריתי יעקוב, ברית פרת קדשא בריך הוא ליעקב לבדו יותר מכל אבותיו דעביד ליה כסא הכבוד. בר מן קדמא:

רבי אליעזר הוה יתיב והוה לעי באורייתא. אתא לגביה רבי עקיבא אמר ליה במאי קא עסיק מר. אמר ליה בהאי קרא דכתיב, (שמואל א ב) וכסא כבוד ינחילם. מהו כסא כבוד ינחילם. זה יעקב אבינו דעביד ליה פרסי יקר בלחודוי לקבלא אולפן נשמתא דצדיקיא. וקודשא בריך הוא אזיל עמיה בכל ריש ירחא וירחא. וכד חמי נשמתא יקר אספקלריאה שכינתא דמאריה, מברכת וסגדת קמי קדשא בריך הוא, הדא הוא דכתיב, (תהלים קד) ברכי נפשי וגו'.

אמר רבי עקיבא קדשא בריך הוא קאים עלוהי. ונשמתא פתח ואמר יי אלהי גדלת מאד וגו' כל

בא תשמע, אמר רבי שמעון בר יוחאי, כל נשמת הצדיקים, מין שעומדת במקום שכינת הכבוד, שראויה לשבת, הקב"ה קורא לאבות ואומר להם: לכו ובקרו את פלוני הצדיק שבא, והקדימו לו שלום משמי. והם אומרים: רבון העולם, לא ראוי לאבא ללכת לראות את הבן. הבן ראוי לראות ולהראות ולדרש את אביו.

והוא קורא ליעקב ואומר לו: אתה שנהיה לך צער בנים, לך וקבל [למדו] פני פלוני הצדיק שבא לכאן, ואני אלף עמך. זהו שכתוב (תהלים כד) מבקשי פניך יעקב סלה. לא נאמר מבקש, אלא מבקשי. אמר רבי חייא, מראש הפסוק משמע, שכתוב זה דר דרשיו וגו'.

אמר רבי יעקב אמר רבי חייא (נ"א עקיבא), יעקב אבינו הוא כסא הכבוד. וכן תנא דבי אליהו, יעקב אבינו הוא כסא בפני עצמו, שכתוב (ויקרא כו) וזכרתי את בריתי יעקוב. ברית פרת קב"ה ליעקב לבדו יותר מכל אבותיו, שעשה לו כסא הכבוד, פרט מן הראשון.

רבי אליעזר היה יושב והיה עוסק בתורה. בא אליו רבי עקיבא ואמר לו, במה מר עוסק? אמר לו, בפסוק הזה שכתוב (שמואל א ב) וכסא כבוד ינחילם. מהו כסא כבוד ינחילם? זה יעקב אבינו שעשה לו כסא כבוד לבדו לקבל תורה בעד נשמת הצדיק, והקב"ה הולף עמו בכל ראש חדש וחדש, וכשרואה הנשמה את כבוד האספקלריה של

שכינת רבנו, מברכת ומשתחה לפני הקב"ה. והוה שכתוב (תהלים קד) ברכי נפשי את ה'. אמר רבי עקיבא, הקב"ה עומד עליו, והנשמה פותחת ואומרת: ה' אלהי גדלת מאד וגו' כל הפרשה, עד הסיום שאומר תמו חטאים וגו'. ועוד אמר רבי עקיבא, ולא זו בלבד, אלא משפחת

אותו על הגוף שגשאר בעולם
הזה, ואמר (שם ק) ברכי נפשי
את ה' וכל קרבי וגו'.

והקב"ה הולך מנין לנו זה?
מהפסוק הזה שכתוב וירא אליו
ה' באלוני ממרא. זה יעקב. מה
זה ממרא? משום שירש מאתים
עולמות מעדן, והוא כסא. אמר
רבי יצחק, ממרא בגימטריא
מאתים שמונים ואחת ה'יה.
מאתים של עדן, שכתוב (שיר ח)
ומאתים לנטרים את פריו,
ושמונים ואחת שהיא כסא. ולכן
נקרא וירא אליו ה' באלוני
ממרא. ועל שם זה נקרא ממרא.
אמר רבי יהודה, מה זה באלוני?
רצונו לומר חזקו, זהו שכתוב
אביר יעקב. והוא ישב פתח
האהל, זהו שכתוב (תהלים טו) ה'
מי יגור באהלך וגו'. פחם היום,
שכתוב (מלאכי ג) וזרחת לכם יראי
שמי שמש צדקה ומרפא
בכנפיה.

אמר רבי יוחנן בן זכאי, באותה
שעה הלך הקב"ה, ומשום
ששומעים האבות, אברהם
יצחק, שהקב"ה הולך אליו,
תובעים מיעקב ללכת עמם
ולקבצים לו שלום, והם עומדים
עליו, ממה שכתוב וישא עיניו
וירא והנה שלשה אנשים נצבים
עליו. שלשה אנשים (שעומדים) אלו
האבות, אברהם יצחק ויעקב,
שעומדים עליו וראו מעשים
טובים [שעשה] שעושים. וירא
וירץ לקראתם מפתח האהל
וישתחו ארצה, משום שראה
שכינת הכבוד עמם. זהו שכתוב
(שיר א) על בן עלמות אהבוך [אלו הן
האבות].

דבר אחר וירא אליו ה' באלוני
ממרא, רבותינו פתחו בפסוק הזה בשעת פטירתו של אדם. ששינינו, אמר רבי יהודה, בשעת
פטירתו של אדם הוא יום הדין הגדול, שהנשמה מתפרדת מן הגוף. ולא נפטר אדם מן העולם
עד שראה את השכינה. זהו שכתוב (שמות ל) כי לא יראני האדם וחי. ובאים עם השכינה שלשה

הפרשה עד סיומא דקאמר יתמו חטאים וגו'. ועוד אמר
רבי יעקב ולא דא בלחודוי אלא משפחת ליה על גופא
דאשתאר בעלמא דין ואמר (תהלים ק) ברכי נפשי את יי
וכל קרבי וגו'.

וקדשא בריך הוא אזיל. מנא לן האי. מהאי קרא דכתיב
וירא אליו יי באלוני ממרא, זה יעקב. מהו
ממרא. משום דאחסין מאתן עלמין מעדן והוא כסא.
אמר רבי יצחק ממרא בגימטריא מאתן ותמנין וחד
הנה, מאתן דעדן דכתיב, (שיר השירים ח) ומאתים לנוטרים
את פריו, ותמנין וחד דהוא כסא. ובגין פך אתקרי וירא
אליו יי באלוני ממרא. ועל שום דא נקרא ממרא.

אמר רבי יהודה מהו באלוני. רצונו לומר תוקפוי הדא
הוא דכתיב, (בראשית מט) אביר יעקב. והוא יושב
פתח האהל. הדא הוא דכתיב, (תהלים טו) יי מי יגור
באהלך וגו'. פחם היום. דכתיב, (מלאכי ג) וזרחת לכם
יראי שמי שמש צדקה ומרפא בכנפיה.

אמר רבי יוחנן בן זכאי בההיא שעתא אזיל קדשא בריך
הוא, ובגין דשמעין אבהתא אברהם ויצחק
דקדשא בריך הוא אזיל לגביה. תבעין מן יעקב למיזל
עמהון ולאקדמא ליה שלם ואנון קיימין עלוהי. ממאי
דכתיב וישא עיניו וירא והנה שלשה אנשים נצבים
עליו. שלשה אנשים (דקיימין) אליו אבהתא אברהם יצחק
ויעקב דקיימין עלוהי וקמו עובדין טבין (נ"א דעבר)
דעבדין. וירא וירץ לקראתם מפתח האהל וישתחו
ארצה. משום דחמי שכינת יקרא עמהון הדא הוא
דכתיב, (שיר השירים א) על בן עלמות אהבוך (אלו הן האבות):
דבר אחר וירא אליו יי באלוני ממרא. רבנן פתחי בהאי
קרא בשעת פטירתו של אדם. דתניא אמר רבי
יהודה בשעת פטירתו של אדם הוא יום הדין הגדול
שהנשמה מתפרדת מן הגוף. ולא נפטר אדם מן העולם

מלאכי השרת לקבל נשמתו של צדיק. זהו שכתוב וירא אליו ה' וגו'. כחום היום - זה יום הדין הבוער כפתנור להפריד את הנשמה מן הגוף.

וישא עיניו וירא והנה שלשה אנשים, המבקרים מעשיו מה שעשה, והוא מודה עליהם בפיו. וכיון שהנשמה רואה כף, יוצאת מן הגוף עד פתח בית הבליעה, ועומדת שם עד שמתודה כל מה שעשה הגוף עמה בעולם הזה. ואז נשמת הצדיק היא שמחה במעשיה ושמחה על פקדונה. ששנינו, אמר רבי יצחק, נשמתו של צדיק מתאנה אימתי תצא מן העולם הזה שהוא הכל כפי להתענג בעולם הבא.

שנו רבותינו, כשחלה רבי אליעזר הגדול, אותו יום ערב שבת היה, והושיב לימינו את הורקנוס בנו, והיה מגלה לו עמקות ונסתרות, והוא לא היה מקבל דבר בדעתו שחשב שטרף בדעתו היה. כיון שראה שדעת אביו מתישבת עליו, קבל מננו מאה שמונים ותשע סודות עליונים.

בשהגיע לאבני שיש שמתערבים במים העליונים, ככה רבי אליעזר ופסק לומר. אמר, עמד שם בני. אמר לו, אבא, למה? אמר לו, אני רואה שאני ממהר לחלף מן העולם. אמר לו, לך ואמר לאמך שפעלה את התפלגין שלי למקום עליון, ואחר שאסתלק מן העולם, ואבא לכאן כפי לראות אותם. לא תכפו, שהם קרובים עליונים ולא תחתונים, ודעת בני אדם לא משיגה אותם.

עד שהיו יושבים, נכנסו חכמי הדור לבקר אותם, וקלל אותם על שלא באו לשמש אותו, ששנינו, גדולה שמושה יותר מלמודה. עד שבא רבי עקיבא, אמר לו, עקיבא, למה לא באת לשמש אותי (ושהי באה העת להצדיק)? אמר לו, רבי, לא היה לי פנאי. רחם ואמר, אתמה עליך

עד שרואה את השכינה ה' הוא דכתיב (שמות לג) כי לא יראני האדם וחי. ובאין עם השכינה שלשה מלאכי השרת לקבל נשמתו של צדיק. ה' הוא דכתיב וירא אליו יי וגו'. כחום היום. זה יום הדין הבוער כפתנור להפריד הנשמה מן הגוף.

וישא עיניו וירא והנה שלשה אנשים. המבקרים מעשיו מה שעשה, והוא מודה עליהם בפיו. וכיון שהנשמה רואה כף, יוצאת מן הגוף עד פתח בית הבליעה, ועומדת שם עד שמתודה כל מה שעשה הגוף עמה בעולם הזה. ואז נשמת הצדיק היא שמחה במעשיה ושמחה על פקדונה. דתאנא אמר רבי יצחק נשמתו של צדיק מתאנה אימתי תצא מן העולם הזה שהוא הכל, כפי להתענג בעולם הבא.

תנו רבנן כשחלה רבי אליעזר הגדול, ההוא יומא ערב שבת הוה, ואותיב לימיניה הורקנוס בריה, והנה מגלי ליה עמיקתא ומסתרתא, והוא לא הוה מקבל בדעתיה מלייא, דחשיב כמטרף בדעתיה הוה. כיון דחמא דדעתא דאבוי מתישבת עלוי, קביל מגיה מאה ותמנין ותשעה רזין עלאין.

כד מטא לאבני שיש דמתערבי כמא עלאה, ככה רבי אליעזר ופסק למימר, אמר קום התם ברי. אמר ליה אבא למה. אמר ליה חזינא דאוחית חלף מן עלמא. אמר ליה זיל ואימא לאמך דתסתלק תפלאי באתר עלאה, ובתר דאסתלק מן עלמא ואיתי הכא למחמי להון לא תכבי דאנון קריבין עלאין ולא תתאין ודעתא דבר נש לא ידע בהו.

עד דהוו יתבי, עלאו חפמי דרא למבקר ליה, אוליט להו על דלא אתו לשמשא ליה דתנינן גדולה שמושה יותר מלמודה. עד דאתא רבי עקיבא, אמר ליה עקיבא עקיבא למה לא אתית לשמשא לי (דהא אתה עתה

לאַגראַ). אָמַר לִיה רַבִּי לֹא הָוּה לִי פִנְאִי. אַרְתַּח אָמַר אַתְמָהָה עֲלֶיךָ אֵי תְמוֹת מִיתַת עֲצָמְךָ. לְטִיָּה דִיהָא קָשָׁה מִבְּלִהוֹן מִיתַתִּיהָ.

אם תמות מיתת עצמך. קללו שמיתתו תהיה קשה מכלם. בכה רבי עקיבא ואמר לו, רבי, תלמד אותי תורה. פתח פני רבי אליעזר במעשה מרפכה. באה אש והקיפה את שניהם. אמרו חכמים, נשמע מזה שאין אנו ראויים וכדאים לכך. יצאו לפתח החיצון וישבו שם. היה מה שהיה, והאש הלכה.

בְּכִי רַבִּי עַקִּיבָא וְאָמַר לִיה רַבִּי אוֹלִיף לִי אוֹרִינְתָא. אַפְתַּח פּוֹמִיָּה רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בְּמַעֲשֵׂה מִרְפְּכָה. אַתָּא אֲשָׁא וְאֶסְחַר לְתַרוּוִיהוּן. אָמְרוּ חֲפִימְיָא שְׁמַע מִינָה דְלִית אֲנִן חֲזִיזִין וְכִדְאִין לָךְ, נִפְקוּ לְפִתְחָא דְבָרָא וְיָתִיבוּ תַמָּן, הָוּה מַה דְהוּה וְאֹזַל אֲשָׁא.

ולמד בבהרת עזה שלש מאות הלכות פסוקות, ולמד אותו מאתם וששה עשר טעמים של פסוקי שיר השירים, והיו עיני רבי עקיבא זולגות דמעוות, וחזרה האש כבתחלה. כשהגיע לפסוק (שיר ב) סמכוני באשישות רפדוני בתפוחים כי חולת אהבה אני, לא יכל רבי עקיבא לסבל, והרים קולו בכינה. והרים קולו ולא היה מדבר מיראת השכינה שהיתה שם.

וְאוֹלִיף בְּבִהְרַת עֲזָה תֵּלַת מֵאָה הִלְכוֹת פְּסוּקוֹת, וְאוֹלִיף לִיה מְאֵתָן וְשִׁיתְסָר טַעְמִים דְּפְסוּקֵי דְשִׁיר הַשִּׁירִים. וְהוּוּ עֵינָיו דְּרַבִּי עַקִּיבָא נַחְתִּין מִנָּא. וְאֵתְחַזֵּר אֲשָׁא בְּקִדְמִיתָא. כַּד מְטָא לְהָאִי פְּסוּקָא (שִׁיר הַשִּׁירִים ב) סִמְכוּנֵי בְּאֲשִׁישׁוֹת רְפִדוּנֵי בְּתַפּוּחִים כִּי חוֹלַת אֲהֶבָה אָנִי, לֹא יָכִיל לְמִסְבֵּל רַבִּי עַקִּיבָא וְאָרִים קְלִיָּה בְּכִכְיִיתָא וְגַעֲי לֹא הָוּה מְמַלֵּל מִדְּחִילוֹ דְשְׂכִינְתָא דְהוֹת תַּמָּן.

אורי ליה כל עמיקתא ורזין עלאין דהוה ביה בשיר השירים. ואומי ליה אומא דלא לישתמש בשום חד פסוק מניה פי היכי דלא ליחריב עלמא, גדשא בריך הוא בגיגיה. ולא בעי קמיה דישתמשון ביה (ד) צט ע"א) בריתי מסגיאות קדושתא דאית ביה. לכתר נפיק רבי עקיבא וגעי ונבעין עינוי מנא, והוה אמר, ווי רבי, ווי רבי, דאשתאר עלמא תוּם מנא. עאלו כל שאר חפימא גביה ושאלו ליה ואתיב להון.

הורה לו כל עמקות וסודות עליונים שהיו בשיר השירים, והשביעו שבועה שלא לשתמש בשום פסוק ממנו, כדי שהקב"ה לא יחריב את העולם בגללו, ולא רוצה לפגוע שנהבריות לשתמשו בו מרב הקדשה שיש בו. אחר יצא רבי עקיבא ויכה, ונבעו עיניו מים, והיה אומר, וי רבי! וי רבי! שהעולם נשאר תוּם ממך. נכנסו אליו כל שאר החכמים, ושאלו אותו, והשיב להם.

הָוּה דְחִיק לִיה (שַׁעְתָּא) לְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר, אִפִּיק תְּרֵי דְרוּעוּי וְשׁוּינֹן עַל לְבִיָּה. פִּתַּח וְאָמַר, אֵי עֲלִמָּא עֲלִמָּא עֲלָאָה, חֲזַרְתְּ לְאֲעֵלָא וְלֹאֲגַנּוּזָא מִן תַּתָּאָה כָּל נְהִירוֹ וּבּוֹצִינָא. וְוִי לְכוּן תְּרֵי דְרַעֲי וְוִי לְכוּן תְּרֵי תוֹרוֹת דִּישְׁתַּפְּחוּן יוֹמָא דִּין מִן עֲלִמָּא. דְאָמַר רַבִּי יִצְחָק כָּל יוֹמוֹי דְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר הָוּה נְהִירָא שְׁמַעְתָּא מְפּוֹמִיָּה כִּיּוֹמָא דְאֵתִיָּהִבַת בְּטוֹרָא דְסִינֵי.

היתה דחוקה לו [השעה] לרבי אליעזר. הוציא שתי זרועותיו ושם אותם על לבו. פתח ואמר, אוי העולם, העולם העליון חוזר להתפגס ולהגנוז מן התחתון כל אור ומאור. אוי לכם שתי זרועות, אוי לכם שתי תורות שהיו נשפכים היום הזה מן העולם. שאמר רבי יצחק, כל ימי רבי אליעזר היתה השמועה מאירה מפיו כיום שנתנה בהר סיני.

אָמַר, תּוֹרָה (לְמִדְרֵי תַּקְיָא) הַבְּנֵי
וְחֻקֵּיהֶם לְמִדְתֵי וְשִׁמּוּשׁ עֲשִׂיתִי,
שָׂאֵלוּ יִהְיוּ כָּל בְּנֵי אָנוּשׁ שֶׁל
הָעוֹלָם סוֹפְרִים, לֹא יוּכְלוּ לְכַתֵּב,
וְלֹא חִסְרוּ תַלְמִידֵי מַחְכְּמֵי אֱלֹא
כַּמְּכֹחֹל בְּעֵינָיו, וְאֵינִי מְרַבּוֹתִי אֱלֹא
כַּמִּי שֶׁשׁוֹתֶה בַּיָּם. וְלֹא הִיא אֱלֹא
לְהַחְזִיק טוֹבָה לְרַבּוֹתֶיהוּ יוֹתֵר
מִמֶּנּוּ.

וְהָיוּ שׂוֹאֲלִים מִמֶּנּוּ בְּאוֹתוֹ סוֹדֵל
שֶׁל יָבוֹם, עַד שֶׁיִּצְאָה נִשְׁמַתּוֹ
וְאָמַר טְהוֹר. וְלֹא הִיא שֵׁם רַבִּי
עֲקִיבָא. כְּשֶׁיִּצְאָה הַשְּׂבֵת, מִצָּא
אוֹתוֹ רַבִּי עֲקִיבָא שֹׁמֵת. קָרַע
בְּגָדוֹ וְשָׂרַט כָּל בְּשָׂרוֹ, וְדָם יָרַד
וְנִמְשַׁף עַל זָקְנוֹ. הִיא צוֹנֵחַ
יְבוּכָה. יִצְאָה הַחוּצָה וְאָמַר:
שְׂמִים שְׂמִים, אָמְרוּ לְשִׁמֵּשׁ
וְלִלְבָנָה, שֶׁהָאֹר שֶׁהִיא מְאִיר
יּוֹתֵר מֵהֶם הָרִי נִחְשֵׁף.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בְּשַׁעַת שֶׁנִּשְׁמַת
הַצַּדִּיק רוּצָה לְצֵאת - שְׂמַחָה,
וְהַצַּדִּיק בְּטוֹחַ בְּמִיתָתוֹ כְּדִי
לְקַבֵּל שְׂכָרוֹ. זֶהוּ שְׂכָתוֹב וַיִּרְא
וַיִּרְץ לְקִרְאָתָם, בְּשִׂמְחָה לְקַבֵּל
פְּגִיחָם. מֵאִיזָה מְקוֹם? מִפְּתַח
הָאֵהָל, כְּמוֹ שֶׁאֲמַרְנוּ. וַיִּשְׁתַּחוּ
אֲרָצָה - אֶל הַשְּׂכִינָה.

רַבִּי יוֹחָנָן פֶּתַח וְאָמַר, (שִׁיר ב) עַד
שִׁפּוּחַ הַיּוֹם וְנִסּוֹ הַצְּלָלִים סָב
דְּמָה לָךְ דּוּדֵי לְצַבִּי אוֹ לְעַפְר
הָאֵילִים. עַד שִׁפּוּחַ הַיּוֹם וְגו' -
זוֹ אֲזַהְרָה לְאָדָם בְּעוֹדוֹ בְּעוֹלָם
הַזֶּה שֶׁהוּא כְּהַרְפֵּי עֵינָיו. בֵּא רְאֵה
מָה כְּתוּב, (קְהֵלֶת 1) וְאֵלוּ חִתָּה אֶלֶף
שָׁנִים פְּעַמִּים וְגו'. בְּיוֹם הַמִּיתָה,
כָּל מָה שֶׁחִתָּה, נִחְשָׁב כְּיוֹם אֶחָד
אֲצִלּוֹ.

אָמַר רַבִּי שְׂמַעוֹן, נִשְׁמַתוֹ שֶׁל
אָדָם מֵתָרָה בּוֹ וְאוֹמְרַת עַד
שִׁפּוּחַ הַיּוֹם בְּעוֹלָם הַזֶּה. וְנִסּוֹ הַצְּלָלִים, זֶהוּ שְׂכָתוֹב
וְגו'. (אִיוב ח)
דְּבַר אַחֵר עַד שִׁפּוּחַ הַיּוֹם וְגו' - אָמַר רַבִּי שְׂמַעוֹן בֶּן פִּזִּי,
וְיִדְמָה בְּעֵינֶיךָ כְּהַרְפֵּי עֵינָיו בְּעוֹדוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה. אָמַר רַבִּי שְׂמַעוֹן בֶּן פִּזִּי,
בְּכַקְשָׁה מִמֶּךָ, סָב דְּמָה לָךְ דּוּדֵי לְצַבִּי וְגו'.

אָמַר אַרְוִייתָא (כְּכַרִּית גְּמָרָא) גְּמָרִית וְחֻקֵּי מִתָּא סְבָרִית
וְשִׁמּוּשָׁא עֲבָדִית. דָּאלוּ יִהוֹן כָּל בְּנֵי אֵינְשָׁא
דְּעֻלְמָא סוֹפְרִים לֹא יִכְלִין לְמַכְתֵּב וְלֹא חִסְרֵי תַלְמִידֵי
מַחְכְּמֵי אֱלֹא כְּכּוֹחֵלָא בְּעֵינָא וְאֵנָא מְרַבּוֹתִי אֱלֹא כַּמֶּאן
דְּשַׁתֵּי בְּיָמָא. וְלֹא הָוָה, אֱלֹא לְמִיתָן טִיבוּתָא לְרַבּוּהֵי
יְתִיר מִגֵּיהָ.

וְהָיוּ שְׂאֵלִין מִגֵּיהָ בְּהוּוּא סוֹדֵלָא דְּיָבוֹם עַד דְּנָפַק
נִשְׁמַתִּיהָ וְאָמַר טְהוֹר. וְלֹא הָוָה תַּמָּן רַבִּי עֲקִיבָא.
כַּד נָפַק שְׂבֵתָא אֲשֶׁרְכַחִיהָ רַבִּי עֲקִיבָא דְּמִית, בְּזַע מֵאִגֵּיהָ
וְגָרִיר כָּל בְּשָׂרִיהָ וְדָמָא נְחִית וְנָגִיד עַל דִּיקְנִיָּה. הָוָה צוֹחַ
וַיְכַבֵּי, נָפַק לְבָרָא וְאָמַר, שְׂמִיא שְׂמִיא, אָמְרוּ לְשִׁמְשָׁא
וְלִסְיִהֲרָא דְּנִהֲרִיתָא דְּהוֹת נְהִיר יְתִיר מִנְהוֹן הָא אֲתַחְשֵׁף.
(דף צט ע"ב).

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה בְּשַׁעַת שֶׁנִּשְׁמַת הַצַּדִּיק רוּצָה לְצֵאת
שְׂמַחָה וְהַצַּדִּיק בְּטוֹחַ בְּמִיתָתוֹ כְּדִי לְקַבֵּל שְׂכָרוֹ,
הִדָּא הוּא דְּכַתִּיב, וַיִּרְא וַיִּרְץ לְקִרְאָתָם. בְּשִׂמְחָה, לְקַבֵּל
פְּגִיחָם. מֵאִי זֶה מְקוֹם, מִפְּתַח הָאֵהָל כְּדָקָא אֲמַרְנָן.
וַיִּשְׁתַּחוּ אֲרָצָה לְגַבִּי שְׂכִינָה.

רַבִּי יוֹחָנָן פֶּתַח וְאָמַר, (שִׁיר הַשִּׁירִים ב) עַד שִׁפּוּחַ הַיּוֹם וְנִסּוֹ
הַצְּלָלִים סוֹב דְּמָה לָךְ דּוּדֵי לְצַבִּי אוֹ לְעַפְר
הָאֵילִים. עַד שִׁפּוּחַ הַיּוֹם וְגו'. זוֹ אֲזַהְרָה לְאָדָם בְּעוֹדוֹ
בְּעוֹלָם הַזֶּה שֶׁהוּא כְּהַרְפֵּי עֵינָיו. תָּא חֲזִי, מָה כְּתִיב, (קְהֵלֶת
1) וְאֵלוּ חִתָּה אֶלֶף שָׁנִים פְּעַמִּים וְגו'. בְּיוֹם הַמִּיתָה כָּל
מָה שֶׁחִתָּה נִחְשָׁב כְּיוֹם אֶחָד אֲצִלּוֹ.

אָמַר רַבִּי שְׂמַעוֹן נִשְׁמַתוֹ שֶׁל אָדָם מֵתָרָה בּוֹ וְאוֹמְרַת עַד
שִׁפּוּחַ הַיּוֹם (וְנִסּוֹ הַצְּלָלִים) וְיִדְמָה בְּעֵינֶיךָ כְּהַרְפֵּי עֵינָיו
בְּעוֹדוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה. וְנִסּוֹ הַצְּלָלִים הִדָּא הוּא דְּכַתִּיב, (אִיוב
ח) כִּי צַל יִמְיִנוּ עַלֵי אֲרָץ. בְּכַקְשָׁה מִמֶּךָ סוֹב דְּמָה לָךְ
דּוּדֵי לְצַבִּי וְגו'.

דְּבַר אַחֵר עַד שִׁפּוּחַ הַיּוֹם וְגו' - אָמַר רַבִּי שְׂמַעוֹן בֶּן פִּזִּי,
שִׁפּוּחַ הַיּוֹם (וְנִסּוֹ הַצְּלָלִים), וְיִדְמָה בְּעֵינֶיךָ כְּהַרְפֵּי עֵינָיו בְּעוֹדוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה. אָמַר רַבִּי שְׂמַעוֹן בֶּן פִּזִּי,
בְּכַקְשָׁה מִמֶּךָ, סָב דְּמָה לָךְ דּוּדֵי לְצַבִּי וְגו'.

זו אזהרה לאדם בעודו בעולם הזה שהוא כהרף עין. מה הצבי קל ברגליו אף אתה היה קל בפצבי או כעפר האלים לעשות רצון בוראך פדי שתנחל העולם הבא שהוא הרי בשמים הנקרא הר יי, הר המענוג החר הטוב. ע"כ מדרש הנעלם.

סתר תורה

(חסר) הורמנתא דמלכא אתחזי בתלת גוונים, גוון חד חיזו דאתחזי לעינא מרחיק, ועינא לא יכיל לקיימא בכריירו דחזי בגין דאיהו מרחוק, עד דנטיל עינא חיזו זעיר בקמיטו דיליה. ועל דא כתיב, (ירמיה לא) מרחוק יי נראה לי.

גוון תנין חיזו דהאי (ג"א דחד) עינא בסתימו דיליה, דהאי גוון לא אתחזי לעינא, בר בסתימו זעיר דנקיט ולא קיימא בכריירו, סתים עינא ופתח זעיר ונקיט ההוא חיזו, וגוון דא (ג"א גוון ודא) אצטריף לפתרוןא לקיימא על מה דנקיט עינא, ועל דא כתיב, (ירמיה א) מה אתה ראה.

גוון תליתאה הוא זהר אספקלריאה דלא אתחזי ביה פלל, בר בגלגולא דעינא כד איהו סתים בסתימו ומגלגלין ליה בגלגולא ואתחזאי כהאי גלגולא אספקלריאה דנהרא ולא יכיל לקיימא בההוא גוון בר דחזי זוהר מנהרא בסתימו דעינא ועל דא כתיב, (יחזקאל לו) היתה עלי יד יי (יחזקאל לג) (ג"א ויד יי היתה אלי) ויד יי עלי חזקה. וכלהו מתפרשן מנביאי קשוט. בר משה מהימנא עלאה דזכה לאסתכלא לעילא במה דלא אתחזי כלל. עליה כתיב, (במדבר יב) לא כן עבדי משה וגו'.

וירא אליו אתחזי ואתגלי ליה שכנינתא גו אנון דרגין דאתחברו בסטרוי, מיכא"ל לסטר ימינא. גבריאל"ל לסטר שמאלא. רפא"ל לקמא. אוריאל"ל לאחורא. ועל דא אתגליא עליה שכנינתא בהני אלוני (ג"א צילמיו) דעלמא, בגין לאתחזאה קמיהו ברית (ר"א ל"ג נקמאה רשימו) קדישא דנהה ככל עלמא ברזא דמהימנותא.

וירא אליו, נראה ונתגלתה לי השכינה תוף אותן דרגות שהתחברו בצדו, מיכא"ל לצד ימין, גבריאל"ל לצד שמאל, רפא"ל לפנים, אוריאל"ל לאחור, ועל זה נגלתה עליו השכינה באלונים [ג"א צלמים] הללו של העולם, פדי הבראות לפניהם ברית (ר"א רשם ראשון) הקדש שהיתה בכל העולם בסוד האמונה.

שהוא כהרף עין: מה הצבי קל ברגליו - אף אתה היה קל בפצבי או כעפר האלים לעשות רצון בוראך פדי שתנחל העולם הבא, שהוא הרי בשמים, הנקרא הר ה', הר המענוג, החר הטוב. ע"כ מדרש הנעלם.

סתר תורה

ממשלת המלך נראית בשלשה גונים, גון אחד - מראה שנראה לעין מרחוק, ואין העין יכולה לעמד בברור שרואה, משום שהוא מרחוק, עד שנוטלת העין מראה קטן בקמוץ שלה, ועל זה כתוב (ירמיה לא) מרחוק ה' נראה לי.

גון שני - מראה של העין הזאת (ג"א של אחד) בסתר שלה, שאין הגון הזה נראה לעין, רק בסתר קטן, שתופס ולא עומד בברור, סותם העין ופותח מעט ולוקח אותו המראה. והגון הזה (ג"א הגון) צריך לפתרון לעמד על מה שלוקחת העין, ועל זה כתוב (שם א) מה אתה ראה.

הגון השלישי הוא זהר האספקלריה המאירה שלא נראה בו כלל, חוץ מגלגול העין פאשר הוא סתום בסתימות ומגלגלים לו בגלגול ונראה בגלגול הזה אספקלריה המאירה. ולא יכול לעמד באותו הגון, רק שרואה זהר מאיר בסתר העין, ועל זה כתוב (יחזקאל לו) היתה עלי יד ה', (שם לב) [יד ה' היתה עלי] ויד ה' עלי חזקה, וכלם מפרשים מנביאי האמת, פרט למשה הנאמן העליון שזכה להסתכל למעלה במה שלא נראה כלל. עליו כתוב (במדבר יב) לא כן עבדי משה וגו'.

וירא אליו, נראה ונתגלתה לי השכינה תוף אותן דרגות שהתחברו בצדו, מיכא"ל לצד ימין, גבריאל"ל לצד שמאל, רפא"ל לפנים, אוריאל"ל לאחור, ועל זה נגלתה עליו השכינה באלונים [ג"א צלמים] הללו של העולם, פדי הבראות לפניהם ברית (ר"א רשם ראשון) הקדש שהיתה בכל העולם בסוד האמונה.

לאחר קריאת הזוהר (יאמר תפלה זו בכנינת הלב)

יהי רצון מלפניך ה' אלקי ואלקי אבתי שיתקיים בנו עתה מקרא שפתוב "ואשים דברי פסיה ובצל ידי פסיתיה לנטע שמים וליסד ארץ", להעלות לרומם ולתקן הריסות וחרבות השכינה הקדושה לקשוט ופזר פירא עלאה ולארמון שעל מכונו ישב להחזיר עטרה ליושנה וקיים בנו מהרה מקרא שפתוב "ויהי אור הלבנה פאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים פאור שבעת הימים". וזכות הרשב"י הקדוש ובנו רבי אלעזר, וזותם בן עזיהו, יעמוד לנו לתקן העולם מיום שנברא עד סופו פראונו וברצון יראיו. ובזכות היותנו עסוקים בהקמה הזאת, על ידה תתקרב הגאולה, וישועתה מהרה תצמיח, לעלוי שכינת עוגנו במהרה במינו. ויקיים בנו מקרא שפתוב "ויאמר אלקים יהי אור", ויארר עלינו אור ה', ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד, אמן נצח סלה ועד. (נפח התפלה מתוך לשונו הקדוש של רבי חיים ויטאל זיע"א)

מודה אני לפניך השם אלוקי ואלקי אבותי שזכיתני ללמוד ולהגות בספר הקדוש הזה ויהרהר עליו, וזכות התנאים הקדושים שלמדנו תורתם יעמוד לנו ולזרענו ונזכה להבטחת הנביא (ישעיה נט, כ-כא) ובא לציון גואל ולשבי פשע ביעקב נאם ה'. ואני זאת בריתי אותם אמר יהוה רוחי אשר עליה ודברי אשר שמתי פסיה לא ימושו מפיה ומפי זרעה ומפי זרע זרעה אמר ה' מעתה ועד עולם. ויתקיים בנו הנבואה (ישעיה נא, טז) ואשים דברי פסיה ובצל ידי פסיתיה לנטע שמים וליסד ארץ ולאמר לציון עמי אתה. וברפת משה רבינו מהימנא תתגלה במהרה ה' בך נחננו ואין עמו אל נכר, יראו עינינו וישמח לבנו ותגל נפשנו בישועתך באמת באמר לציון מלך אלוקיך, ברוך ה' לעולם אמן ואמן. (סיד ה')

אלהינו ואלהי אבותינו מלך רחמן רחם עלינו טוב ומטיב הדרש לנו. שובה אלינו [עלינו] בהמון רחמיה בגלל אבות שעשו רצונה. בנה ביתך ככתחלה וכוונן מקדשה על מכונו. והראנו בבנינו ושמחנו בתקונו. והשב שכינתך לתוכו, והשב פהנים לעבודתם ולויים לדוכנם לשירים ולזמרים. והשב ישראל לנויהם. ומלאה הארץ דעה את ה' ליראה ולאבהב את שמה הגדול הגבור והנורא אמן בן יהי רצון. (סי"ת)

הקדיש לעלוי הנשמה: הקדיש הוא שבח גדול לבורא עולם על פן יש בזה עלוי נשמה גדול לנפטר במקדש בזה שגורם לצבור לענות אמן, שהוא עלוי נשמה גדול עד מאד ונחת רוח לנשמה. מלבד מה שמצייל את הנפטר מדינה של גיהנם. מעלה אותו בדרגות נוספות בגן עדין (עיון פה החיים שכתב לומר בכל ליל שבת קדיש אחר מאה שנה שעולה מעלה מעלה, ועי"ע פלא יוציא).

מעלת לימוד הזוהר לעלוי הנשמה: פתבו המקבלים: לימוד הקבלה והזוהר (תורת הרשב"י) יש בו תועלת לנשמה יותר משאר למידים. כי לכן נקרא זוהר שהוא מזהיר הנשמה... וביום שבת קודש ששעה אחת לימוד הזוה"ק שונה אלה שנה, ובשמחה מליון שנה עליו להשתדל יותר בלימוד הזוה"ק כי הוא מבחינת היום, קדוש הוא לאלהינו... ומה גדלה מעלת לימוד הזוהר הקדוש בגבהי מרומים ובמקדש ביום הקדוש יום השבת שאין ערה להשגתו, ובנדאי למודו בעד עלוי נשמת אביו או אמו ע"ה, אין קץ למעלתו ואין קץ לעלוי נשמת אביו או אמו ע"ה, ומעטרים לנשמה בעטרה ולבוש מיוחד בזכות למודו. וכן לתמי ותמותו ע"ה (ועיון קב הישר) והנה ישארו אתו, כפול ומכפל שבעתים, בבחינת מכבדו במותו וכו', (ועיון פלא יוציא ערה כבוד אב ואם).

קדיש על ישראל נסח ספרדי (ע"מ)

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. (אמ) בְּעֶלְמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתָהּ וַיְמַלִּיד מַלְכוּתָהּ
וַיַּצְמַח פְּרָקְנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ. (אמ) בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית
יִשְׂרָאֵל בְּעֶגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא
וּלְעַלְמֵי עָלְמָיָא יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה
וַיִּתְהַלֵּל שְׁמֵהּ דְקוּדְשָׁא בְּרִידָהּ הוּא. (אמ) לְעֵלְמָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא שִׁירְתָּא
תְּשַׁבַּחְתָּא וְנַחְמְתָא דְאִמְרִין בְּעֶלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבְּנָן
וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן דְעֶסְקִין בְּאוּרִיתָא קְדֻשָּׁתָא. דִּי
בְּאַתְרָא הַדִּין וְדִי בְּכָל אַתְרָא וְאַתְרָא, יְהֵא לְנָא וְלַהוֹן וּלְכוּן הֵנָּה וְחֶסְדָּא וְרַחֲמֵי
מִן קֳדָם מְאָרֵי שְׁמַיָּא וְאַרְעָא וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא,
חַיִּים וְשֹׁבְעֵי וַיִּשׁוּעָה וְנַחְמָה וְשִׁיזְבָּא וְרַפּוּאָה וְגִאֲלָה וְסִלְיַחָה וְכַפְרָה, וְרוּחַ
וְהַצְלָה לְנוּ וּלְכָל עַמּוּ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) עוֹשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא
בְּרַחֲמָיו יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל עַמּוּ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ)

הַשְּׂכֵבָה לְאִישׁ: אֲשֵׁרֵי אִישׁ יֵרָא אֶת יְהוָה בְּמִצּוֹתָיו חֲפִיץ מְאֹד: הַמְרַחֵם עַל
כָּל בְּרִיּוֹתָיו הוּא יְחוּם וַיְחַמּוּל וַיִּרְחֵם עַל נַפְשׁ, רוּחַ וְנִשְׁמָה שֶׁל (פב"פ). רוּחַ
יְהוָה תְּנִיחָנּוּ בְּגַן עֵדֶן: דְאַתְפְּטֵר מִן עֲלְמָא הַדִּין כְּרַעוּת אֱלֹהָא מְאָרִיָּה שְׁמַיָּא
וְאַרְעָא. מְלַךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים בְּרַחֲמָיו יִרְחֵם עָלָיו. וַיְחוּם וַיְחַמּוּל עָלָיו. מְלַךְ
מַלְכֵי הַמַּלְכִּים בְּרַחֲמָיו יִסְתִּירֵהוּ בְּצַל כַּנְפָּיו וּבִסְתֵר אֶהְלוּ לַחַזוּת בְּנוֹעַם
יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהִיבְלוּ. וְלִקְצֵן הַיָּמִין יַעֲמִידֵהוּ. וּמִנַּחֵל עֲדָנָיו יִשְׁקֵהוּ. וַיִּצְרֹר
בְּצִרּוֹר הַחַיִּים נִשְׁמָתוֹ. וַיִּשִׁים כְּבוֹד מְנוּחָתוֹ. יְהוָה הוּא נִחְלָתוֹ. וַיִּלְוֵה אֱלֹיו
הַשְּׁלוֹם וְעַל מִשְׁכְּבוֹ יְהִי שְׁלוֹם. בְּדַכְתִּיב: יְבוֹא שְׁלוֹם יְנוּחוֹ עַל מִשְׁכְּבוֹתָם.
הַלֵּךְ נִכְחוֹ. הוּא וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבִים עַמּוּ בְּכָלֵל הַרְחָמִים וְהַסְלִיחוֹת.
וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנֹאמֵר אָמֵן:

הַשְּׂכֵבָה לְאִשָּׁה: אֵשֶׁת חַיִל מִי וּמְצָא, וְרַחֵם מִפְּנֵינִים מְכָרָה: שֶׁקֶר הַחֵן וְהַכֵּל
הַיָּפִי, אִשָּׁה יִרְאֵת יְהוָה הִיא תִתְהַלֵּל: תִּנּוּ לָהּ מִפְּרֵי יָדֶיהָ, וַיְהַלְלוּהָ בְּשַׁעֲרֵים
מַעֲשֵׂיהָ: הַמְרַחֵם עַל כָּל בְּרִיּוֹתָיו הוּא יְחוּם וַיְחַמּוּל וַיִּרְחֵם עַל נַפְשׁ, רוּחַ וְנִשְׁמָה
שֶׁל (פב"פ). רוּחַ יְהוָה תְּנִיחָנּוּ בְּגַן עֵדֶן: דְאַתְפְּטֵר מִן עֲלְמָא הַדִּין כְּרַעוּת
אֱלֹהָא מְרִיָּה שְׁמַיָּא וְאַרְעָא. הַמְלַךְ בְּרַחֲמָיו יְחוּם וַיְחַמּוּל עָלֶיהָ. וַיִּלְוֵה אֱלֵיהָ
הַשְּׁלוֹם וְעַל מִשְׁכְּבָהּ יְהִי שְׁלוֹם. בְּדַכְתִּיב: יְבוֹא שְׁלוֹם יְנוּחוֹ עַל מִשְׁכְּבוֹתָם.
הַלֵּךְ נִכְחוֹ. הִיא וְכָל בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבוֹת עִמָּה בְּכָלֵל הַרְחָמִים וְהַסְלִיחוֹת.
וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנֹאמֵר אָמֵן:

קדיש דרבנן - נסח ספרד (חסידו)

יתגדל ויתקדש שמה רבא. בעלמא די ברא כרעותה וימליך מלכותה. ויצמח פורקנה ויקרב משיחה. בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל. בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן: יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמאי: יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל. שמה דקודשא. בריך הוא לעלא (בעשי"ת ולעלא מכל) מן כל ברכתא ושירתא, תשבחתא ונחמתא, דאמירן בעלמא. ואמרו אמן:

על ישראל ועל רבנן ועל תלמידיהון ועל כל תלמידי תלמידיהון ועל כל מאן דעסקין באורייתא די באתרא הדין ודי בכל אתר ואתר יהא להון ולכון שלמא רבא הנא וחסדא ורחמי וחי אריכי ומזוני רויחי ופורקנא מן קדם אבוהון די בשמיא וארעא ואמרו אמן: יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן: עושה שלום במרומיו הוא ברחמי יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

תפלה על הנפטר לאחר הלמוד

לאיש: אנא ה' מלא רחמים אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש, יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפלתנו בעבור נשמת (פלוגי בן פלוגי) וגמול נא עמו בחסדך הגדול לפתח לו שערי רחמים וחסד, שערי גן עדן, ותקבל את נשמתו באהבה ובחבה. ושלח לו מלאכך הקדושים והטהורים להוליכו ולהושיבו תחת עץ החיים אצל נשמות הצדיקים והצדקניות וחסידים וחסידות להנות מזיו שכינתך, ולהשביעו מטובך הצפון לצדיקים. והגוף ינוח בקבר במנוחה נכונה בחדוה ובשמחה ובשלום, כדכתיב, יבא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכוחו. וכתיב, יעלו חסידים כבוד ירננו על משכבותם. וכתיב, אם תשכב לא תפחד ושכבת וערבה שנתך, ותשמר אותו מחבט הקבר ומרמה ותולעה. ותסלח ותמחול לו על כל פשעיו. כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. וזכר לו זכיותיו וצדקותיו אשר עשה. ותשפיע לו מנשמתו לרשון עצמותיו בקבר מרוב טוב הצפון לצדיקים, דכתיב, מה רב טובך אשר צפנת ליראיך, וכתיב, שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה. וישכון בטח בדרך ושאנן מפחד רעה, ואל יראה פני גיהנם. ונשמתו תהא צרוכה בצרור החיים ולהחיותו בתחית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים, אמן:

לאשה: אנא ה' מלא רחמים אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש, יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפלתנו בעבור נשמת (פלוגית בת פלוגית) וגמול נא עמה בחסדך הגדול לפתח לה שערי רחמים וחסד, שערי גן עדן, ותקבל את נשמתה באהבה ובחבה. ושלח לה מלאכך הקדושים והטהורים להוליכה ולהושיבה תחת עץ החיים אצל נשמות הצדיקים והצדקניות וחסידים וחסידות להנות מזיו שכינתך, ולהשביעיה מטובך הצפון לצדיקים. והגוף ינוח בקבר במנוחה נכונה בחדוה ובשמחה ובשלום, כדכתיב, יבא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכוחו. וכתיב, יעלו חסידים כבוד ירננו על משכבותם. וכתיב, אם תשכב לא תפחד ושכבת וערבה שנתך, ותשמר אותה מחבט הקבר ומרמה ותולעה. ותסלח ותמחול לה על כל פשעיה. כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. וזכר לה זכיותיה וצדקותיה אשר עשתה. ותשפיע לה מנשמתה לרשון עצמותיה בקבר מרוב טוב הצפון לצדיקים, דכתיב, מה רב טובך אשר צפנת ליראיך, וכתיב, שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה. ותשכון בטח בדרך ושאנן מפחד רעה, ואל תראה פני גיהנם. ונשמתה תהא צרוכה בצרור החיים ולהחיותה בתחית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים, אמן:

אור ישראל הרמח"ל

רביה"ק הרמח"ל מגלה:

כספר הזהר נצא מהגלות ברחמים

כל מי שיתדבק באור"ק בורח מן הסטרא אחרת, וינצל מתכלי משיח

והאמת, כי ספר הזהר נשאר אחריו (אחריו רשבי"ו) לבד, שכל מי שיתדבק בו נקרא שבורח מן הסטרא אחרת, עד שלא יצטרך לו (באחרית הנימים) אלא ויציאה, ואודיעך מה תועלת נמצא בה, והאמת כי תועלת גדול הוא, כי הוא הצלה מתכלי משיח.

סוד הענין "הקב"ה מצמיד עליהם מלך שגזרותיו קשות בהמן ומחזירם למנוח"

והענין: כי חבלי משיח לא היו צריכים, אלא כמו חבטו הקבר הצריך להפריד מן האדם הנפשי שנדבק בו, כי כל צריכים החבליים (חבלי משיח) כדי להפריד מן ישראל את הנפשות הגלות, כדי שיוכלו לברוח מן"ל ואחר כך יתקוו לצאת, וזה סוד מאמר חז"ל "הקב"ה מצמיד עליהם מלך שגזרותיו קשות בהמן ומחזירם למנוח" (סנהדרין צ"ב), כי זהו כלל גדול, בעוד שהאדם תוך תמכרת הסטרא אחרת אינו יכול למנוח תחתון בצדו, וצריך שהסטרא אחרת תשאר כפופת וקשורה תחת ישראל מן"ל, ולכן צריך להם שתי הפעולות:

לצאת מן הקלפות ההם בדרך בריחה, כי בדרך יציאה אי אפשר בראשונה.

ואחר כך שצוא משפט מן הקלפות בוד כמה ששקלפות תשאנה כפופות תחתם.

אך כיון שנדבק בהם הנפשי, לא תהי אפשר להם לברוח אלא על ידי החבליים (חבלי משיח), שאין היו חזקים בתשובה שהיא אימא עיר מקלט, וזאת היא הבריחה.

ואודיעך בזה סוד גדול מה שאמר הנפשו: "בצר לך ומצואו כל הדברים האלה וכו' ושקמתי עד ה' אלהיך" וכו' (דברים ד, ל), דע כי התנבאות הסטרא אחרת לגור חיו גזרות על ישראל, נמשך לפי עלותה להתאחז ולניע במדברות, כי כפי עלותה פתח תמכרת ונתנה היא טובה ומתנבאת בספריות זו, וזה דקדוקים יצא להם דעת אחר דחיק, עד שהיא נמנית ל"אימא", והיא חושבת להתדבק גם עם נון, כסוד, "אימא דיניו מתענין מינה" (זהר ח"ג סה א), אך באמת אינה יכולה, כי אימא היא חרות וזה אדרבה, ישראל מתדבק בה ובורחין בסוד התשובה.

ידוע מה שנקבת זהה הפדול, שבאמצעות ספר הזהר אפשר לזכות לצאת מהגלות ברחמים, דהינו ללא יסוריו חבלי משיח, הרמח"ל (רבונו משה חיים לוצאטו הקדוש) מסביר בקסרו אודיו בפרוהם מה עומד מאחורי הדברים הללו של הזהר, השורה תחתונה: כדי לא מאד זקוק נעשו לזכב בקריאת ספר הזהר הקדוש (כידוע), אמרו הפקדלים שספר הזהר פועל גם אם לא מבנינים את הפלים ששקראים.

להלן חלק מהדברים שפביא הרמח"ל:

"תניא אמר ר' שמעון לחבראי עד אימת נתיב ברייטא דחד סמכא" הנאלה מוכנה והשועה תלוי בדינו

והענין הזה תלוי הוא בעקרם גדולים מעקרי החקיקה, ומשעשע עמקי ההנהגה, אשר הכין ופעל האדון התיחד על עמו ועל נחלתו, לנחותם בדרך אשר יגיעו בו אל רב טוב הפקודו בראשית הפתישה, וצריך שתדע כמה חסרו ישראל בגלותם, ומה תמונים צריכים הם להם להחכים לקדמותם, ובחשב המשורר (דוד הפלך ע"ה) על הענין הזה, והכין החסרונות הגדולים האלה, היה מתאוון ואומר: "אותותיו לא יראו, און עוד נביא" וכו' (תהלים עד, ז), כי באמת תקמה בקרב ויכריא אגדה ישראל, ויחז' אמרו ימים שקרב בית המקדש, שיו חכמיא לקהו כספריא" כי לוטקה (ע"ה) וזה המשורר מתפלל על זאת ואומר: "עד מתי אלהים וחקך צר" כי (שם עד, ז), ובחשב הזה, אלה נקללים סודות גדולים מאד בענין הזה, שמע והכו...-

בריחת רבי שמעון בר יוחאי עשתה ענין התבה, וכלנו נכרח להתבה הזאת ונציל

ונמצא שבבריחת רבי שמעון בר יוחאי עשתה ענין התבה, שבסודה נעשה הזהר, אשר בו נכללו כל הששים רבוא נשמות, כפזר בתשנים, וזה נחשב זה לבריחה קלית לכל ישראל, עד שבסוף הנימים לא יצטרך אלא ויציאה, וזה שפאמר (שעריה נב, יב), "כי לא תחזון תפאז ונכמתה לא תלכו כי יחלן לקניכם" ח ומאספכם אלקי ישראל...-

ולכן היה צריך הפלך שגזרותיו קשות, שהולך ומתגבר מספיקה לספיקה עד שפגיע לאימא ושמ נעבר כחו, כי אדרבה מתעוררת התשובה לישראל, והוא סוד "לכני שבר - גאון" (משלי טו, יח), ועל כן גם בריחת משה ורשבי"ו היו על ידי הגזרה, וכן שבבריחה זאת נעשה ספר הזהר, הנה כבר ענין התבה כנס ונפסד לכל מי שישלמו אליו, דהינו:

הנדבק בספר הזהר כבר מגיע ל"אימא" ונצא מן הסטרא אחרת, ואין צריך לו חבלי משיח, שפזר ברביא מתימא פרשת עיר, בענין שהבאתי למעלה בתחלה.

והנה, עם כל זה, לא נתגלה הזהר אלא בזמן הרבה אחרי העשות, כי הלא הפעלה הזאת אינה צריכה להפצא אלא בזמנה, פרוש: שיכרחו וישראל בסוד הזהר הזה, כי פועלתו אינו אלא בסוף יומיא בדרך דמלקא משיחא (בסוף הנימים, בדרו של כלל הפשיח).

והנה, בדינו אנו, זכינו שספר הזהר נגיש לכל אדם בכל קצוות תבל, בכליית כפופו בלבד, וללא כל תשלום, ונראה שזו נונת הדברים שפעלת ספר הזהר שפאמנם נתגלה בתקופה מאחרת וחסית לתקופת רשבי"ו ונאמרת, שפערב לדברים האמורים למעלה בדרו של כלל הפשיח, כלומר בדרונו אנו, ולכן נראה שנגנישות הגדולה של ספר הזהר בדינו אינה מקריית כלל וקרה.

וכבר קראו כל גדולי הדור את הצבור לקריאה בספר הזהר בתקופה זו, ושפיעת בשם גדולים, שכן שפאמנם יקציע לעצמו אפילו קריאה של דבר מועט בספר הזהר מ"ו, וכן יכל בעיה לזכב בספר הזהר, ונאמרת, שפערב לדברים האמורים למעלה בענין כחו של ספר הזהר לבל אכל חבלי משיח עבור האדם הנדבק בו, וזה ידוע שספר הזהר מפרק את נשמת האדם מכל דבר בעי, וקריאה בו היא סקלה לכל השעות וההצלחות.

ברוך - רבו של הרמח"ל - המקובל האלוקי רבי בנימין הכהן, רבו של הרמח"ל, (בעמ"ס גבול בנימין, אלון ככות, פירוש על איכה, אבות עולם [על מסכת אבות], עת הזמיר [שירים ע"פ הסוד בדרך רבו הרמ"ז], ושנית על ד' טורים, כמו כי יש הגהות על אוצרות חיים למהר"ח, ספר הכוונות), [זקן המקובלים באיטליה בזמנן], רבי בנימין הכהן וצ"ל היה תלמידו הגדול של המקובל האלוקי בעל הרמ"ז רבי משה זכותא, ועל רבי משה זכותא נאמר שהוא רבן של כל המקובלים באיטליה.